

Kunskaper (6 §)

6 § Arbetsgivaren ska se till att chefer och arbetsledare har nedanstående kunskaper:

- 1. Hur man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning.*
- 2. Hur man förebygger och hanterar kränkande särbehandling.*

Arbetsgivaren ska se till att det finns förutsättningar att omsätta dessa kunskaper i praktiken.

Chefer behöver kunskaper

För att förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling behöver chefer och arbetsledare veta sin roll i arbetsmiljöarbetet. Det kräver kunskaper om hur arbetet påverkar arbetstagarnas hälsa och om hur detta kan översättas till de förhållanden som gäller i skolor och förskolor.

Rektoreernas och förskolechefernas överordnade ansvarar ytterst för att de har den arbetsmiljöutbildning som krävs. Kommunens centrala ledning måste därför följa upp verksamhetschefernas arbetsmiljökompetens och sörja för att de får den utbildning de behöver för sitt uppdrag. Parterna har gemensamt tagit fram en arbetsmiljöutbildning som finns beskriven på Suntarbetslivs hemsida.

Arbetsgivaren ska också se till att det finns förutsättningar att omsätta chefernas kunskaper i praktiken. Organisationens centrala ledning ansvarar för att skolans verksamhetschefer har tillräckliga befogenheter, en rimlig arbetsbelastning och stöd i sina roller. Det innebär att den centrala ledningen behöver förvissa sig om att rektorer och förskolechefer har en väl fungerande arbetssituation och tillräckliga organisatoriska förutsättningar med hänsyn till OSA-föreskriftens krav. Organisatoriska förutsättningar kan exempelvis vara tillgång till kompetens, ekonomiska resurser eller chefstäthet.

Skol-OSA: Ett skolanpassat stödmaterial till Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Organisatorisk och Social Arbetsmiljö (AFS 2015:4)

Informationen riktar sig särskilt till dig som jobbar med arbetsmiljöfrågor i skolan och förskolan. Här finns råd, tips, tolkningar och stöd för skolledare och ombud i lokal och central samverkan/MBL/skyddskommitté.

Skol-OSA är ett partsgemensamt projekt mellan Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Lärarförbundet och Lärarnas Riksförbund.

I skol-OSA finns texter som utvecklar och förklarar OSA:s paragrafer. Här finns också texter som riktar sig direkt till lokala och centrala samverkansgrupper, skyddskommitté eller motsvarande. Tanken är att ombud och chefer ska kunna läsa mer om OSA-paragraferna, men också få reda på hur man kan jobba med OSA i skolan och förskolan så att arbetsmiljön blir bättre.

I skol-OSA finns en verktygssida där du kan hitta olika verktyg för arbetsmiljöarbete, exempelvis OSA-checklistor och förslag till riskbedömningar.

Läsanvisning: text hämtad från föreskriften är markerad med kursiv stil.

Bakgrund

Arbetsmiljöverket har den sista mars 2016, utfärdat nya föreskrifter, Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA), AFS 2015:4. Människor ska inte bli sjuka på grund av exempelvis ohälsosam arbetsbelastning eller kränkande särbehandling.

Avtalsparterna (SKL och Lärarnas Samverkansråd) valde i november att prolongera HÖK 12 och tillsatte i samband med detta fem arbetsgrupper. En av dessa arbetsgrupper handlar om arbetsmiljö och ansvarar för att utarbeta ett stödmaterial med utgångspunkt i OSA för förskolans och skolans verksamhet. Parterna vill understryka det gemensamma ansvaret för ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete i samverkan och ser positivt på de nya föreskrifterna. Föreskrifterna är tydliga och konkreta och kan på så sätt bidra till en god utveckling ifråga om att förebygga ohälsa.

En god organisatorisk och social arbetsmiljö gynnar även förskolans och skolans måluppfyllelse.